บทที่ 4

สรุป

การศึกษาเรื่องปัญหาความขัดแย้งทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาในกรณีทรัพย์สินทางปัญญานั้นจะเห็นได้ว่า สาระของเรื่องมีความเกี่ยวพันกับสาขาอื่น ๆ อีกหลายสาขาด้วยกัน ไม่เฉพาะแต่ในสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเท่านั้นแต่ยังสัมพันธ์กับสาขาวิชากฎหมายและเศรษฐศาสตร์ แต่ทั้งนี้ความสำคัญเน้นหนักไปที่การดำเนินการเจรจาและแก้ไขปัญหาการค้า ซึ่งเป็นประเด็นทางการเมืองระหว่างประเทศเป็นหลัก โดยมิได้ละเลยประเด็นทางด้านกฎหมายและเศรษฐกิจ เนื่องจากว่าทั้งสองส่วนนี้จากการศึกษาพบว่า เป็นสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาที่เกิดขึ้น หากสหรัฐอเมริกาไม่มีปัญหาทางเศรษฐกิจคงไม่จำเป็นต้องตรากฎหมายการค้าที่มีสาระมากมายถึง 1,128 หน้า ซึ่งครอบคลุมปัญหาต่างๆ ที่กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ เกือบทั้งหมดในปัจจุบัน แม้ประเด็นปลีกย่อยกับบริษัทการค้า เช่น บริษัท Toshiba หรือ Kongsberg ก็ถูกบรรจุไว้ในกฎหมายฉบับนี้ทั้งสิ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่จำเป็นต้องวิเคราะห์มาตราสำคัญของกฎหมายการค้า และการแข่งขันฉบับปี 1988 เพื่อทำให้เห็นภาพรวมของความขัดแย้งทางการค้าในช่วงหลังสงครามเย็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น กฎหมายฉบับนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงจุดยืนที่สับสนของสหรัฐอเมริกาในระยะหลังนี้ด้วย เพราะกว่าจะประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้เป็นผลสำเร็จ ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติก็ต้องต่อรองกันอย่างยาวนาน เพราะจุดยืนของผู้นำสหรัฐฯ ในขณะนั้นยังคงให้ความสำคัญกับระบบการค้าเสรีซึ่งเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจมาโดยตลอด จึงไม่ต้องการจะใช้มาตรการใด ๆ ที่กระทบกระเทือนจุดยืนดังกล่าว อีกทั้งกฎหมายฉบับนี้ยังมีลักษณะไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติระหว่างประเทศ โดยเฉพาะบทบัญญัติของ GATT ในช่วงแรกจึงเกิดคำถามอยู่เสมอว่าขัดกับหลักการของ GATT หรือไม่ เพราะกฎหมายฉบับนี้มีลักษณะค่อนข้างเป็นการกีดกันทางการค้า การไต่สวนและการลงโทษกระทำโดยสหรัฐอเมริกา ไม่ใช่องค์การระหว่างประเทศ ดังนั้นหากประเทศคู่กรณี

เป็นประเทศเล็ก มีอำนาจต่อรองต่ำ ย่อมต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการเจรจาอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก

ในส่วนของสหรัฐอเมริกา เมื่อได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วจะพบว่ามีแรงกดดันหลายอย่างที่ทำให้ต้องผลักดันมาตรการในการกีดกันทางการค้าออกมาใช้อย่างมากมาย ตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นช่วงที่ประจวบเหมาะกับการยุติลงของสงครามเย็น ส่งผลให้ระบบระหว่างประเทศที่ดำรงอยู่อย่างยาวนานภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เปลี่ยนแปลงไป คือระบบสองขั้วอำนาจ (bipolar) อันมีสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตเป็นแกนนำสิ้นสุดลง ปรากฏการณ์ระหว่างประเทศหลังจากนั้นยังไม่สามารถจำแนกได้อย่างชัดเจนว่า ระบบโลกในปัจจุบันมีลักษณะเป็นระบบขั้วเดียว (Unipolar) โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำ หรือ หลายขั้ว (Multipolar) ที่มีมหาอำนาจในภูมิภาคต่าง ๆ เป็นแกนนำ แต่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของระบบระหว่างประเทศดังกล่าว ระบบภายในของสหรัฐอเมริกาเองก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน จากการเป็นประเทศมหาอำนาจที่ร่ำรวยเป็นผู้บริจาคและเจ้าหนี้รายใหญ่ของโลกกลับกลายเป็นลูกหนี้รายใหญ่ในอันดับต้น ๆ ธุรกิจสำคัญ ๆ ของสหรัฐอเมริกาหลายแห่งต้องเปลี่ยนผู้ครอบครองเป็นนายทุนต่างชาติโดยเฉพาะญี่ปุ่น ระบบเศรษฐกิจที่เคยเข้มแข็ง สินค้าอเมริกันที่เคยเป็นที่ยอมรับและได้รับคำยกย่องว่าเป็นสินค้าคุณภาพสูง ต้องถูกแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาดไปเป็นจำนวนมากยกเว้นเพียงสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีระดับสูงเท่านั้น ทำให้สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับสินค้ากลุ่มนี้เป็นพิเศษ จึงต้องผลักดันมาตรการเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาออกมาใช้อย่างเข้มงวด จากสาเหตุดังกล่าวมาแล้วนี้เองทำให้สหรัฐฯ ต้องประสบกับการขาดดุลการค้ามหาศาล กลไกต่าง ๆ ในสังคมอเมริกันเริ่มกดดันให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน อันเป็นสาเหตุให้สภาคองเกรสต้องร่วมมือกับฝ่ายบริหาร กำหนดมาตรการทางการค้าต่างๆ ไม่เฉพาะแต่มาตรการทางกฎหมาย แต่ยังรวมถึงมาตรการอื่น ๆ เช่น การปรับปรุงแก้ไขและทบทวนการให้สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) มีการตัดสิทธิประเทศ 4 เสือแห่งเอเชีย (NICs) อันได้แก่ เกาหลีใต้ ฮ่องกง

สิงคโปร์ และไต้หวัน ออกจากระบบ GSP เพราะทั้ง 4 ประเทศ มีศักยภาพทางเศรษฐกิจในระดับที่พึ่งตนเองได้แล้ว นอกจากนี้ยังได้มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการใช้อำนาจในการพิจารณาตัดสินและลงโทษประเทศคู่ค้าจากเดิมเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร โดยประธานาธิบดีมาเป็นสำนักงานผู้แทนการค้า (USTR) ทำให้การตัดสินใจทำได้ง่ายขึ้น เพราะไม่ต้องถูกกดดันจากอิทธิพลทางการเมืองระหว่างประเทศเช่นในอดีต การปรับเปลี่ยนระบบภายในของสหรัฐอเมริกากลายเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อระบบการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจที่มีอิทธิพลต่อระบบการค้าโลก มีประเทศคู่ค้าครอบคลุมอยู่ทุกภูมิภาค และสหรัฐฯ ยังเป็นตลาดระบายสินค้าอันดับหนึ่งของหลาย ๆ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ดังนั้นเมื่อสหรัฐฯ เปลี่ยนแปลงนโยบายทางการค้าจึงส่งผลกระทบต่อไทยโดยตรงและค่อนข้างรุนแรง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่มีต่อกันมาอย่างยาวนานเริ่มสั่นคลอน ความผูกพันธ์ในฐานะที่เคยให้ความช่วยเหลือกันมาในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ตลอดจนสงครามอินโดจีน ในระดับที่อาจเรียกได้ว่าเป็น "มหามิตร" เริ่มแปรเปลี่ยนไป เพราะไทยเองก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาในสายตาของสหรัฐฯ เนื่องจากเศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวปริมาณสินค้าส่งออกเพิ่มสูงขึ้นมากมาตั้งแต่ปี 1985 ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาตกเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าต่อไทย ยอดการขาดดุลก็เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ติดต่อกันหลายปี ทำให้ภาครัฐและภาคเอกชนของสหรัฐฯ เริ่มจับตามองบทบาทของไทยว่าได้ดำเนินการทางการค้าอย่างเป็นธรรมหรือไม่เมื่อกลไกต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการตรวจสอบโดยเฉพาะ USTR ซึ่งต้องเป็นผู้ทำรายงาน National Trade Estimate อันเป็นรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินการทางการค้ากับประเทศอื่น ๆ ในรอบปีเพื่อแจ้งต่อรัฐบาลและสภาคองเกรส พบว่า ไทยมีการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมกับสหรัฐฯ ทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (สิทธิบัตร ลิขสิทธิ และเครื่องหมายการค้า) ต่อมาเมื่อสหรัฐฯ ได้สร้างเครื่องมือในการปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าขึ้นมาใหม่ คือ กฎหมายการค้าและการแข่งขัน ฉบับปี 1988 (Omnibus Trade and Competitiveness Act of 1988) ไทยจึงเป็นประเทศหนึ่งใน

กลุ่มแรกที่สหรัฐฯ ได้ใช้กฎหมายการค้าฉบับนี้มาดำเนินการ รัฐบาลไทยตั้งแต่สมัยรัฐบาลพลเอกเปรมเป็นต้นมาก็ได้พยายามดำเนินการอย่างจริงจังในท่ามกลางสภาวการณ์ทางการเมืองภายในที่ไม่เอื้ออำนวย และมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหลายครั้ง ทำให้การแก้ปัญหาไม่ต่อเนื่อง สหรัฐฯ เองก็ได้ทำการกดดันไทยเรื่อยมาพร้อมกับเพิ่มข้อเรียกร้องขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งฝ่ายไทยนั้นขาดทักษะในการต่อรองผลประโยชน์ อีกทั้งไทยยังเป็นประเทศเล็ก จำเป็นต้องพึ่งพาสหรัฐฯซึ่งเป็นตลาดส่งออกใหญ่ของไทย ยิ่งไปกว่านั้น สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สินค้าไทยสามารถแข่งขันในตลาดสหรัฐฯ ได้มากขึ้น หากสหรัฐฯ ดำเนินมาตรการลงโทษไทยภายใต้บทบัญญัติแห่งมาตรา 301 ก็จะส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก รัฐบาลไทยตั้งแต่ปี 1991 เป็นต้นมาจนถึงปี 1993 ก็ได้จัดส่งคณะผู้แทนไปเจรจากับฝ่ายสหรัฐฯ หลายครั้ง ทั้งในระดับรัฐมนตรีซึ่งมีจำนวนถึง 9 ครั้ง และระดับเจ้าหน้าที่จำนวน 10 ครั้ง สาเหตุที่ไทยต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการเจรจาแก้ไขผ่านคณะผู้แทนหลายคณะด้วยกันเพราะ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับสหรัฐฯ รัฐบาลไทยจำเป็นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของภาคอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งเกี่ยวพันกับการใช้แรงงานจำนวนมาก หากกระทบกระเทือนก็จะทำให้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจของไทยสั่นคลอน นอกจากนี้รัฐบาลไทยยังจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภคควบคู่กันไปด้วย รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิทยาการของไทยในระยะยาว สิ่งที่รัฐบาลไทยต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ คือการป้องกันการผูกขาดซึ่งจะทำให้สินค้าราคาแพงขึ้น และการปิดกั้นหรือลดความสะดวกของการถ่ายทอดศิลปะวิทยาการทุกด้านที่จะพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้สูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลังจากปี 1991 เป็นต้นมา บรรยากาศระหว่างประเทศดีขึ้นหลังจากสงครามอ่าวเปอร์เซียสิ้นสุดลง การพัฒนาเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีของกลุ่มประเทศในยุโรปตะวันออก จีน และรัฐต่างๆ ในอดีตสหภาพโซเวียตทำให้เศรษฐกิจโลกขยายตัวมากขึ้น การเจรจา GATT รอบอุรุกวัย แม้จะเลย

กำหนดเวลาเดิมมาพอสมควร แต่ก็เริ่มจะมีการสรุปเพื่อปิดรอบได้แล้ว การขยายตัวทางเศรษฐกิจของหมู่ประเทศริมฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก โดยเฉพาะประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน (ASEAN) ที่ไทยดำรงสถานะประธานกลุ่ม ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 1993 ซึ่งสหรัฐฯ คาดหวังให้บทบาทดังกล่าวของไทยช่วยเป็นตัวประสานกับสมาชิกกลุ่มอาเซียนประเทศอื่น ๆ ที่ยังมีท่าทีไม่เห็นด้วยกับการผลักดันให้ APEC กลายเป็นเขตการค้าเสรี ตามความคาดหวังของสหรัฐฯ มีท่าทีสนับสนุนมากขึ้น สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศดังกล่าวนี้ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ามีส่วนอย่างสำคัญที่ช่วยลดความแข็ง-กร้าวในการดำเนินการทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ลงได้ในระดับหนึ่ง ประกอบกับการเมืองภายในของไทยในระยะหลังค่อนข้างเป็นประชาธิปไตย ตลอดจนภูมิหลังและทัศนคติของผู้นำก็มีส่วนเกื้อหนุนอย่างสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาในครั้งนี้ ดังจะเห็นได้ว่า นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีของไทยนั้นมีภูมิหลังเป็นชาวจังหวัดตรังซึ่งเป็นจังหวัดเล็กๆ ทางภาคใต้ของประเทศไทย และได้พยายามพัฒนาตัวเองทั้งในเรื่องของการศึกษาทัศนคติจนสามารถก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งผู้นำสูงสุดของประเทศได้ เช่นเดียวกับประธานาธิบดีบิล คลินตัน ของสหรัฐฯ ซึ่งเป็นชาวเมืองลิตเติลร็อก ในมลรัฐอคันซอ ซึ่งเป็นมลรัฐเล็ก ๆ ทางภาคใต้ของสหรัฐฯ จะเห็นได้ว่าผู้นำของทั้งสองประเทศเป็นเพียงบุตรของสามัญชนธรรมดาที่ไม่ได้มีฐานะร่ำรวย สภาพภูมิหลังดังกล่าวนี้ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่ามีความสำคัญต่อความรู้สึกนึกคิดต่อตัวผู้นำทั้งสอง อีกทั้งเมื่อได้เริ่มทำกิจกรรมทางการเมืองก็ได้สังกัดพรรคที่มีชื่อและลักษณะเฉพาะที่คล้ายคลึงกัน คือ พรรคประชาธิปัตย์ของไทย และพรรคเดโมแครตของสหรัฐฯ ซึ่งเมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วก็คือพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดียวกัน พรรคทั้งสองจะมีแนวทางในการทำกิจกรรมทางการเมืองโดยยึดมั่นในกฎหมายและหลักการเป็นหลัก ลักษณะเช่นนี้จึงก่อให้เกิดความประทับใจส่วนตัวเป็นพื้นฐาน และเมื่อผู้นำทั้งสองได้มีโอกาสพบกัน เช่น ในระหว่างการประชุมผู้นำชาติสมาชิก APEC ที่เมืองโบกอร์ ทั้งสองมีโอกาสได้เริ่มรู้จักชอบพอกันมากยิ่งขึ้น

ทัศนคติที่ดีระหว่างผู้นำทั้งสอง ในขณะนั้นจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยเกื้อหนุนให้กำหนดการตอบโต้ของสหรัฐฯ เลื่อนออกไปเรื่อย ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ไทยได้มีโอกาสแก้ไข เพราะการแก้ไขนั้นคือหัวใจสำคัญที่เป็นตัวตัดสินในการถอนชื่อประเทศไทยออกบัญชีที่จะต้องถูกไต่สวนและตอบโต้ ซึ่งรัฐบาลไทยตั้งแต่ช่วงปี 1991 เป็นต้นมาก็ได้เอาจริงเอาจังกับการแก้ไขปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา จะเห็นได้จากสถิติการจับกุมผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาตั้งแต่ปี 1991 ถึงช่วงหลังจากไทยถูกปลดออกจากบัญชี PFC ไปแล้ว 1 เดือน ของกองบังคับการสืบสวนคดีเศรษฐกิจ กรมตำรวจ

สถิติการจับกุมการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

ละเมิดตาม พ.ร.บ.	1991		1992		(1 ม.ค. - 31 ต.ค.1993)		รวม	
	คดี (ราย)	ของกลาง (ม้วน/ชิ้น)	คดี (ราย)	ของกลาง (ม้วน/ชิ้น)	คดี (ราย)	ของกลาง (ม้วน/ชิ้น)	คดี (ราย)	ของกลาง (ม้วน/ชิ้น)
พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	127	27,693	472	14,836	274	113,954	873	156,483
พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	1,088	32,637	641	38,302	582	97,893	2,257	168,832
พ.ร.บ.สิทธิบัตร	-	-	-	-	8	495	8	495
พ.ร.บ.ควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์	287	2,456	747	107,066	1,313	578,960	2,347	688,482
รวม	1,502	62,786	1,860	160,204	2,308	799,546	5,670	1,022,536

ที่มา : กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
กองทะเบียน กรมตำรวจ
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

การดำเนินการต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้วนั้นสามารถนำมาวิเคราะห์ผ่านกรอบทฤษฎีพึ่งพา (Interdependence) ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงสภาวะที่สหรัฐฯ เองก็ต้องการพึ่งพาไทยในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าในเรื่องการเมืองระหว่างประเทศหรือเศรษฐกิจ ไม่ใช่ไทยเป็นฝ่ายที่ต้องพึ่งพิงสหรัฐฯ แต่เพียงฝ่ายเดียว ดังจะเห็นได้จากความคาดหวังของสหรัฐฯ ที่ต้องการให้ไทยมีบทบาทสร้างสรรค์ที่เป็นคุณ-ประโยชน์กับสหรัฐฯ ในเวทีต่างๆ เช่น APEC, GATT หรือแม้กระทั่งสหประชาชาติ อีกทั้งไทยยังเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูงในภูมิภาคเอเชีย-ตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นประตูไปสู่กลุ่มประเทศอินโดจีน และพม่า รวมทั้งจีนทางตอนใต้ ซึ่งอาจจะกลายเป็นตลาดระบายสินค้าสหรัฐฯ ที่สำคัญในอนาคตต่อไป สหรัฐฯ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อท่าทีที่มีต่อไทย

แนวโน้มของปัญหาการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ยังคงมีความไม่แน่นอนต่อไป หากไทยยังไม่ดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง แม้ว่าสถานะของไทยในปัจจุบันจะไม่ได้อยู่ในบัญชีประเทศที่ถูกไต่สวน และตอบโต้ในระดับต้น ๆ เพราะการเจรจาแก้ไขอย่างจริงจังในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งบรรยากาศระหว่างประเทศเอื้ออำนวย อันหมายถึงภูมิภาคในแถบเอเชีย-แปซิฟิก มีศักยภาพทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง ในขณะที่อิทธิพลของสหรัฐอเมริกาทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการทหารกลับลดลง ทำให้สหรัฐอเมริกาไม่ต้องการสูญเสียพันธมิตรในภูมิภาคนี้ไปโดยไม่จำเป็น แต่ทั้งนี้ไทยเองก็จำเป็นต้องดำเนินนโยบายอย่างระมัดระวัง มิฉะนั้นรัฐบาลสหรัฐฯ ซึ่งถูกกดดันอยู่ตลอดเวลาจากกลุ่มผลประโยชน์ และฝ่ายนิติบัญญัติ อาจจำเป็นต้องดำเนินมาตรการที่รุนแรงกับไทยก็ได้ เพราะผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจนั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างอ่อนไหวและกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ไทยจึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้ความขัดแย้งทางการค้านี้นำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองในที่สุด

จากการศึกษาวิเคราะห์มาแล้วทั้งหมด สามารถพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า "ปัญหาความขัดแย้งทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาสามารถแก้ไขได้สำเร็จโดยไทยได้รับการถอนชื่อออกจากบัญชีประเทศที่สหรัฐฯ จะไต่สวนและตอบโต้เป็น

อันดับต้น ๆ (PFC) มาอยู่ในบัญชีประเทศที่สหรัฐฯ จะต้องจับตามองเป็นพิเศษ (PWL) ทั้ง ๆ ที่ฝ่ายไทยไม่ได้ดำเนินการแก้ไขทุกอย่างตามคำเรียกร้องในมาตรฐานของสหรัฐฯ" ได้เป็นอย่างดี เพราะจะเห็นได้ว่าทั้งสองฝ่ายได้พยายามเจรจาทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ด้วยบรรยากาศที่ประนีประนอมและมีการนำผลการตกลงไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้ความขัดแย้งไม่ถึงจุดที่ตึงเครียด ยิ่งไปกว่านั้นผลขั้นสุดท้ายยังมากกว่าที่ฝ่ายไทยได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้คือ หลุดพ้นจากบัญชี PFC

สหรัฐฯ ได้มีการติดตามความคืบหน้าของไทยอยู่ตลอดเวลา ผ่านกลไกที่มีอยู่ในประเทศไทย ฝ่ายไทยจึงหยุดนิ่งไม่ได้ เพื่อให้ฝ่ายสหรัฐฯ ยอมรับว่าไทยไม่ได้มุ่งแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าแต่มีความตั้งใจจริงที่จะปรับปรุงความสัมพันธ์ทางการค้าอย่างจริงจังดังจะเห็นได้ว่ารัฐบาลไทยได้ปรับปรุงและได้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ เพื่อดูแลเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะ คือ

1. กองบังคับการสืบสวนคดีเศรษฐกิจ กรมตำรวจ
2. กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร สำนักงานอัยการสูงสุด
3. กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีมาตรฐานสากลมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงหลังจากที่ GATT สามารถสรุปผลปิดรอบ และได้จัดตั้งเป็นองค์กรการค้าโลก (WTO) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว รัฐบาลไทยก็ได้สนับสนุนให้มีการแก้ไขกฎหมายภายในเพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงการค้าโลกที่รัฐบาลไทยได้ให้การรับรองไปแล้ว รวมทั้งได้ดำเนินมาตรการควบคุมและปราบปรามให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอย่างจริงจัง ดำเนินการจัดสัมมนาหรือจัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯตระหนักในความเอาจริง-เอาจังของรัฐบาลไทย USTR โดยนาย Mickey Kantor จึงได้ออกประกาศลดสถานะประเทศไทยภายใต้มาตรา 301 จากบัญชี PWL มาเป็นบัญชี WL ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 1994 โดยให้เหตุผลว่าไทยได้ผ่านกฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับใหม่ และมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่

นาย Mickey Kantor ยังได้แถลงในประกาศเปลี่ยนสถานะประเทศไทยจากบัญชี PWL มาเป็นบัญชี WL ว่า "การผ่านกฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับใหม่เป็นก้าวที่สำคัญยิ่งในความพยายามที่จะคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา USTR ขอแสดงความยินดีกับรัฐบาลไทยในความมุ่งมั่นที่จะผลักดันกฎหมายฉบับดังกล่าว และประสงค์ที่จะร่วมมือกับประเทศไทยต่อไปในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อผลประโยชน์ของทั้งสองประเทศ ทางสหรัฐอเมริกา สนับสนุนประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในการดำเนินการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการดำเนินการโดยเร็วในเรื่องเกี่ยวกับข้อตกลงทางการค้าเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPs agreement)"

นาย Kantor แจ้งว่า ประเทศสหรัฐอเมริกากำลังดำเนินการทบทวนผลประโยชน์ทางการค้าที่ประเทศไทยได้สูญเสียไป ภายใต้ระบบ GSP เนื่องจากการไม่ให้การคุ้มครองในด้านทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเพียงพอในช่วงที่ผ่านมา ขณะนี้โครงการ GSP ได้สิ้นสุดลงแล้วและต้องทบทวนโดยรัฐสภาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการภายใต้ข้อตกลงว่าด้วย GATT และเมื่อรัฐสภาได้ทบทวนโครงการดังกล่าวแล้ว USTR จะสามารถตัดสินใจเรื่องการคืนผลประโยชน์ที่เสียไปให้แก่ไทยได้